

W lotnictwie kluczowe jest bezpieczeństwo, a ono zależy od stanu (samopoczucia) pilota, który wykonuje lot. Aż 80% wypadków lotniczych jest spowodowanych tzw. **czynnikiem ludzkim**. Od aktualnego samopoczucia pilota zależą mogą błędy, które popełnia on w trakcie lotu.

Parszywa dwunastka, to zestaw 12 najczęstszych błędów w obsłudze spowodowanych czynnikiem ludzkim, które doprowadzają do incydentów lub wypadków lotniczych:

1. Stres
2. Presja
3. Rutyna
4. Zmęczenie
5. Roztargnienie
6. Nieostrożność
7. Niewystarczająca wiedza
8. Zła współpraca w zespole
9. Błędna komunikacja lub jej brak
10. Brak narzędzi, materiałów, odpowiednich instrukcji
11. Brak asertywności (brak posiadania/wyrażania własnego zdania)
12. Obchodzenie/upraszczanie procedur, „ułatwianie sobie pracy”, brawura

Na samopoczucie pilota wpływa również pogoda (temperatura zewnętrzna, ciśnienie atmosferyczne) oraz odpowiedzialność finansowa za powierzony przez operatora system BSP.